

BEMUTATKOZIK A TÁRS PROJEKT SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉSI MUNKACSOPORTJA

A kiadvány az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 kódszámú „**TÁRS PROJEKT – Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása**” című kiemelt projekt keretében készült.

A kiadványt a TÁRS Projekt Szolgáltatásfejlesztési Munkacsoportja állította össze.

2017

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

1138 Budapest, Váci út 191.

Telefon: +36 1 450 3230, +36 1 450 3240

E-mail: titkarsag@fszk.hu

Weboldal: www.fszk.hu

KEDVES KOLLÉGÁK, ENGEDJÉK MEG, HOGY BEMUTASSUK A TÁRS PROJEKT SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉSI MUNKACSOPORTJÁT!

A munkacsoport célja, hogy biztosítsa a hazai intézményi férőhelykiváltáshoz azokat a szakmai anyagokat, amelyek összhangban állnak az ENSZ egyezmény 19. cikkével, illetve „Az intézményi ellátásról a közösségi ellátásra való áttérésre vonatkozó közös Európai Útmutatójával”. Feladatunk, hogy kidolgozzuk azon képzéseket, módszertanokat, szakmai eljárásrendeket, folyamatleírásokat, amelyek javaslatokat fogalmaznak meg a szakpolitikának és a támogatott lakhatást kialakító fenntartóknak, megvalósítóknak, illetve a szociális ellátórendszer egészének. Mindezt annak érdekében, hogy intézményekben élő, gyakran megfelelő támogatást nélkülöző fogyatékossgal, szenvedélybetegséggel élő személyek a kiváltási folyamat után integrálódjanak a társadalomba, támaszkodva a családi és közösségi alternatívákra. A munkacsoport feladata továbbá, hogy az intézményi férőhelykiváltás során felmerülő egyéb kérdésekben is (pl. kiskorúak kérdésköre) támogatást nyújtsanak a kiváltásban részt vevő intézmények részére.

Munkacsoportunk főbb tevékenységei:

1. **Intézményi Férőhely Kiváltási Terv (IFKT)** módszertanának kifejlesztése, átadása tematikus tájékoztató napokon keresztül az intézményi férőhely kiváltást tervező ápolást, gondozást nyújtó intézményeknek
2. **Támogatott lakhatás (TL) protokoll és szolgáltatási gyűrű módszertanának** kidolgozása, tanácsadás nyújtása, TL munkacsoport működtetése és szakmapolitikai egyeztetések lefolytatása
3. **Komplex kiváltási szükségletfelmérés**, az erre épülő egyéni terv, valamint az ezekhez kapcsolódó képzés kifejlesztése, módszertanok átadása az intézmények számára, az alkalmazás helyszíni és on-line támogatása
4. **Modellprogramok**
5. Intézményi munkatársak/ fogyatékos személyek önálló/támogatott életviteléhez kapcsolódó **képzéseinek kidolgozása, minősítése.**
6. **Egyéb szakmai és módszertani segítségnyújtás** intézmények, ellátórendszer részére

Munkacsoportunk tagjai és elérhetőségeink:

NÉV	ELÉRHETŐSÉG
Nagy Éva munkacsoport vezető	nagy.eva@fszk.hu
Réti Ferencné szakmai menedzser	reti.ferencne@fszk.hu
Lénárd Júlia szakmai menedzser	lenard.julia@fszk.hu
Kapcsáné Németi Júlia szakmai menedzser	nemeti.julia@fszk.hu
Urbanovszky Zsuzsanna szakmai menedzser	urbanovszky.zsuzsa@fszk.hu
Zelenka Zsófia módszertani munkatárs (Súlyosan, halmozottan fogyatékossgal élő célcsoport)	zelenka.zsofia@fszk.hu
Légmán Anna módszertani munkatárs (pszichoszociális fogyatékossgal élő célcsoport)	legman.anna@fszk.hu
Juhász Dóra szakmai asszisztens	juhasz.dora@fszk.hu
Füleki Alexandra szakmai asszisztens	fuleki.alexandra@fszk.hu

A munkacsoport továbbá elérhető a +36-1-450-3235/111 telefonszámon.

Munkacsoportunk a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK) Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Iroda részeként végzi tevékenységét.

HOGYAN TUDJUK TÁMOGATNI AZ INTÉZMÉNYI MUNKATÁRSOK MUNKÁJÁT A KIVÁLTÁSI FOLYAMAT IDEJÉN?

Az intézményekkel kötött együttműködési megállapodásnak megfelelően a Szolgáltatásfejlesztési munkacsoport a kiváltási folyamatot többféle tevékenységgel támogatja.

Intézményi koordinátorok és tanácsadók szakmai háttértámogatása

Módszertani anyagok kidolgozása, átadása, alkalmazásának támogatása

- Intézményi Férőhely Kiváltási Terv (IFKT)
- TL Protokoll és Szolgáltatási gyűjű
- Komplex kiváltási szükségletfelmérés
- Súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek támogatott lakhatása, közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérést biztosító modellprogramja
- Intézményi jogviszonyra várók szolgáltatási modellprogramja

Képzések kidolgozása, megvalósítása, lebonyolítása

- Vezető munkatársak képzése
- Munkatársak/esetfelelősök képzése
- Komplex Kiváltási szükségletfelmérés
- Közvetlen személyi támogatást nyújtó munkatársak továbbképzése
- Fogyatékos személyek önálló/támogatott életvitelére felkészítő képzés kidolgozása
- A súlyosan, halmozottan fogyatékos emberek személyközpontú támogatása

Támogatott Lakhatással kapcsolatos egyéb felmerülő kérdések megválaszolása, módszertanok összehangolása

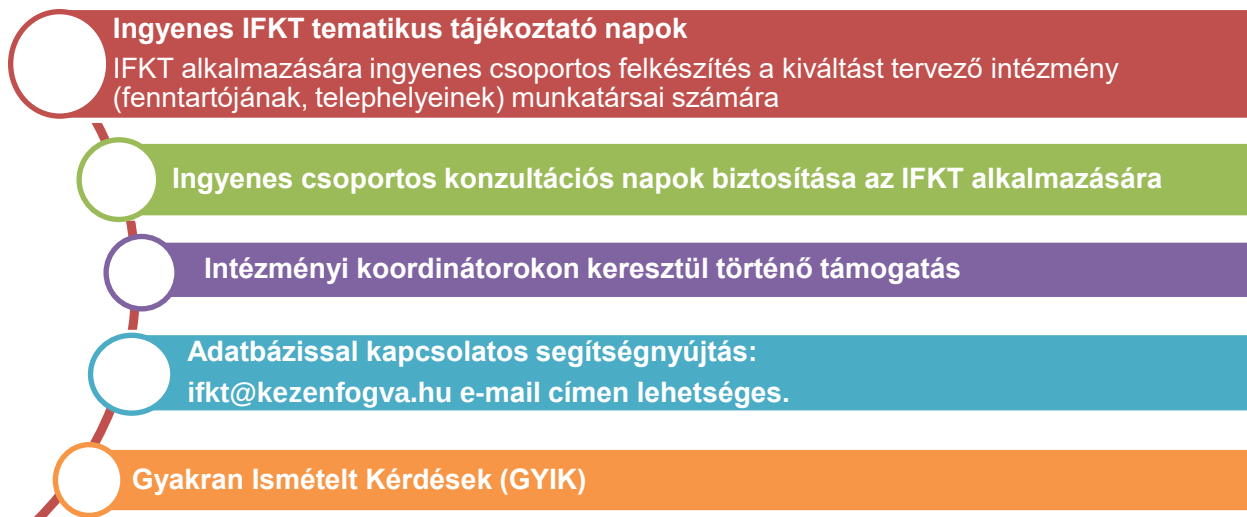
- Kiskorúak kiváltása ápoló-gondozó otthonból
- TL létrehozására irányuló kezdeményezések támogatása
- TL-t igénybevevő célcsoportspecifikus szakmai tudások megosztása (pszichoszociális, szenvedélybeteg, SHS/SHF)
- TL szabályozás
- Szakmapolitikai egyeztetések generálása
- Egyéb

A PROJEKT ELŐKÉSZÍTŐ SZAKASZÁBAN NYÚJTOTT TÁMOGATÁS:

1. Intézményi Férőhely Kiváltási Terv (továbbiakban IFKT) módszertanának kifejlesztése, átadása tematikus tájékoztató napokon keresztül az intézményi férőhely kiváltást tervező ápolást, gondozást nyújtó intézményeknek

Az IFKT célja, hogy a kiváltási folyamatot megvalósító intézmények számára módszertani eszközt nyújtson az intézményekben élő fogyatékos személyek szükségleteire, erőforrásaira és a céltelepülések meglévő és lehetséges kapacitásaira építő kiváltási, kitagolási folyamat megtervezéséhez. A módszertan elkészítésében, tájékoztató napok megvalósításában, illetve az intézményeknek nyújtott támogatásban együttműködő partnerünk a *Kézenfogva Alapítvány*.

Módszertan bevezetésének, támogatásának módja:

A kapcsolódó szakmai anyagok letölthetők a www.fszk.hu honlapról és innen:

- [Módszertan](#)
- [Gyakran Ismételt Kérdések \(GYIK\)](#)

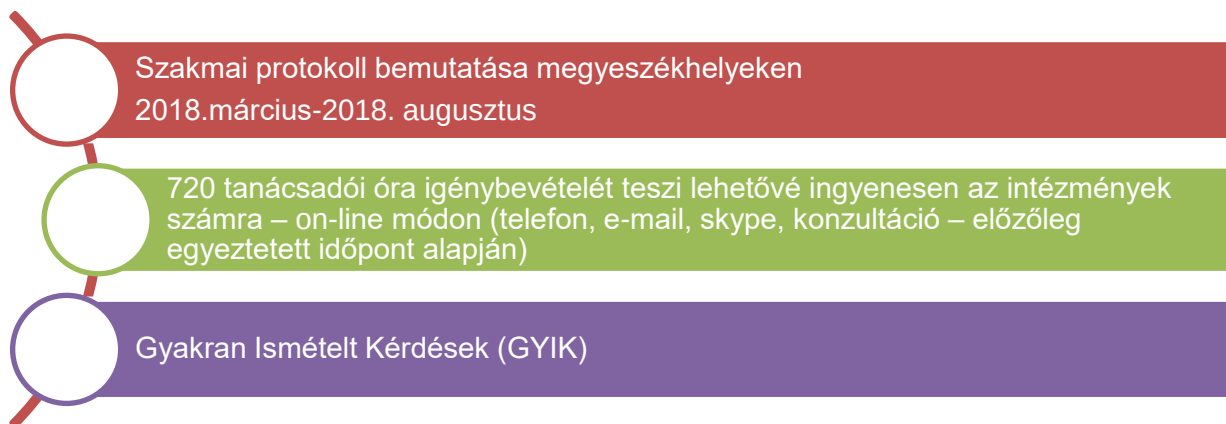
Bővebb tájékoztatás: Nagy Éva, munkacsoport vezető
nagy.eva@fszk.hu

A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSI SZAKASZÁBAN NYÚJTOTT TÁMOGATÁS:

2. Támogatott Lakhatás protokolljának és szolgáltatási gyűrű módszertanának biztosítása

A bentlakásos intézmények átalakulása során egy teljesen új, a korábbtól lényegesen eltérő alapelvekkel és attitűddel rendelkező szolgáltatási környezetnek szükséges létrejönnie. E struktúra a Támogatott Lakhatás (TL) szolgáltatások rendszere. A rendkívül fiatal TL rendszer gyakorlati tapasztalatainak becsatornázásával kiemelten fontos egy jó, országos lefedettségű, egységes rendszer megalapozása, minőségi sztenderdek és szolgáltatási protokoll mentén. A TL protokoll és szolgáltatási gyűrű módszertan kialakítása egy széles körű helyzetelemzésen alapul, mely során hazai és nemzetközi jó gyakorlatok tapasztalatai is beépítésre kerülnek.

Módszertannal kapcsolatos tudásátadások, illetve a TL protokoll bevezetésének, támogatásának módja:

Bővebb tájékoztatás: Réti Ferencné, szakmai menedzser,
reti.ferencne@fszk.hu

3. Komplex Kiváltási Szükségletfelmérés

A kiváltási folyamatban elfoglalt helye, szerepe, kimenetek, kapcsolódási és visszacsatolási pontok

Az előző (2007–2013 közötti) kiváltási szakaszban alkalmazott Komplex támogatási szükségletfelmérő eszköz (TSZA) használatával kapcsolatos kutatási eredményeket figyelembe véve **szükségesnek tartottuk olyan módszertan és eszközök kialakítását, mely az intézmények munkatársainak bevonódását elősegítve új célok mentén támogatja a kiváltást, a résztvevő intézményeket a tervezés és a lakók felkészítése során.**

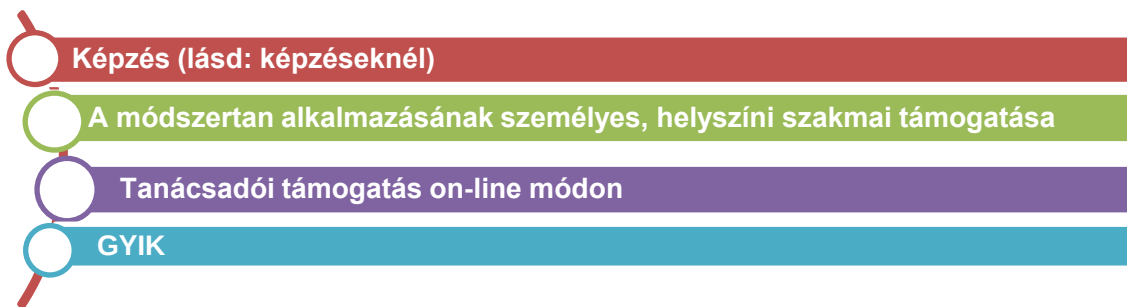
A **Komplex kiváltási szükségletfelmérés első eleme** az IFKT részeként a pályázati tervezés időszakában megvalósuló **Egyéni kiváltási szükségletfelmérés (EKISz1)**, mely a szakmai tervek elkészítéséhez nyújt információkat. Célja annak meghatározása, hogy az egyénnek vélhetően milyen támogatásra, szolgáltatásokra lesz szüksége a támogatott lakhatás kialakítása során.

A Komplex kiváltási szükségletfelmérés **második eleme** a pályázatok megvalósítási időszakában, intézményi munkatársak **képzésével egybekötve alkalmazásra kerülő** – 2017 őszén kidolgozásra kerülő – **Egyéni kiváltást és felkészítést támogató szükségletfelmérés (EKISz2)**, a folyamatot segítő **szakmai tanácsadással** (helyszíni szakmai támogatás és on-line támogatás) **is megtámogatott felmérési és tervezési (EKKiFeT) módszertan és eszköz.**

Az EKISz2 alkalmazásának célja, hogy **segítse a kiváltás előkészítését**, eredményeivel és az azok alapján elvégzett beavatkozásokkal támogassa a szolgáltatást igénybevevő emberek **önállóbb és önrendelkezőbb életvitelének elérését, jobb életminőségét** (otthoni élet, munka, szabadidő területén is).

Az IFKT keretében elvégzett Egyéni kiváltási szükségletfelmérés (EKISz1) és az Egyéni kiváltást és felkészítést támogató szükségletfelmérés (EKISz2) egymásra épül, közös adatbázist generál, és **együtt alkotják a Komplex kiváltási szükségletfelmérést.**

Módszertan bevezetésének, támogatásának módja:

Bővebb tájékoztatás:

Lénárd Júlia, szakmai menedzser
lenard.julia@fszk.hu

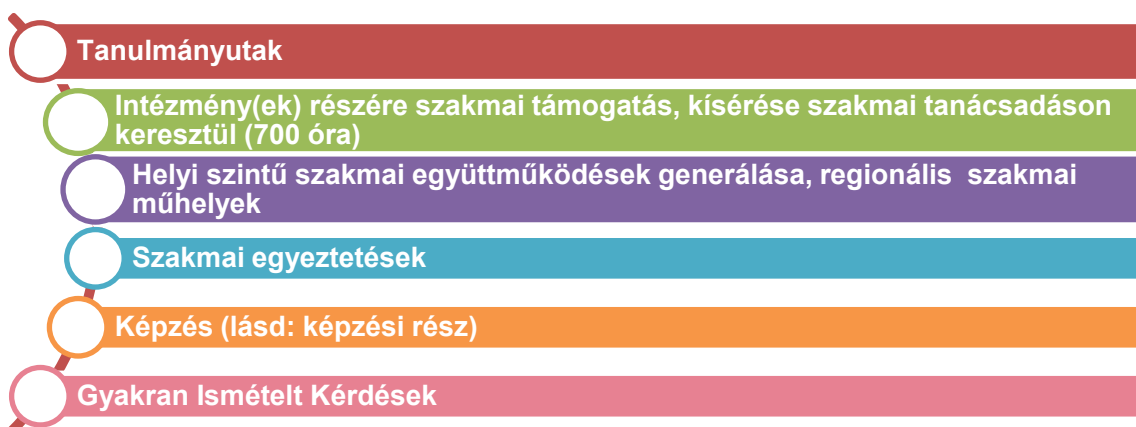
4.1. Súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek támogatott lakhatási, közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérést biztosító modellprogramjának megvalósítása

A Súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek támogatott lakhatási modellprogramjának célja, hogy szakmai háttértámogatást nyújtson olyan intézmény(ek)nek, szervezet(ek)nek, aki(k) bentlakásos szolgáltatásokat igénybe vevő súlyosan, halmozottan fogyatékos klienseik számára támogatott lakhatás szolgáltatást kívánnak létrehozni intézményi férőhelykiváltás keretében.

A modellprogram megvalósításához 4 támogató pillért alakítottunk ki, melyek a következők:

1. Súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek támogatott lakhatási, közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérését biztosító modellprogram megvalósítása **(módszertan kidolgozása és szakmai támogatás nyújtása)**
2. A „súlyosan, halmozottan fogyatékos emberek személyközpontú támogatása” témában továbbképzési program kifejlesztése és a képzési program megtartása **(képzés)**
3. A súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek támogatott lakhatása/Folyamatkövető módszertani film készítése a modellprogramról **(folyamatkövető módszertani film készítése)**
4. **AAK és életvitelt segítő eszközök biztosítása**

A szakmai és módszertani támogatás megvalósítása a modellprogramban résztvevő intézmény(ek)ben:

Bővebb tájékoztatás:

Urbanovszky Zsuzsanna, szakmai menedzser
urbanovszky.zsuzsa@fszk.hu

Zelenka Zsófia, módszertani munkatárs
zelenka.zsofia@fszk.hu

4.2. Várólistás modellprogram

A modellprogram célja, hogy feltárja az alap és szakosított ellátásban található várólisták kezelésének módját, feltérképezze, hogy a szakosított ellátást biztosító intézmények várólistáján található személyek milyen problémák miatt kéri intézményi elhelyezésüket, s bentlakásos intézménybe való bekerülésüket miként lehetne megelőzni.

A program célja továbbá, hogy kidolgozásra kerüljön egy olyan szakmai javaslat, amely elősegíti, hogy a várólistán szereplő személyek az igényeiknek és szükségleteiknek legmegfelelőbb szolgáltatási formát tudják igénybe venni, lehetőség szerint megelőzve ezzel a bentlakásos intézményi elhelyezésüket, továbbá kidolgozásra kerüljön a családból és gyermekvédelmi intézményből érkező fogyatékos személyek támogatott lakhatásra történő felkészítésének módszertana.

Elérhetőség:

Urbanovszky Zsuzsanna, szakmai menedzser
urbanovszky.zsuzsa@fszk.hu

5. Munkatársak képzésének kidolgozása, akkreditálása

5.1. Vezető munkatársak továbbképzése

A továbbképzés célja a nagy bentlakásos intézmények (ápoló-gondozó otthonok) vezetőinek felkészítése, attitűdváltása annak érdekében, hogy az intézmény-kiváltási folyamatot lebonyolítsák, s az ezzel együtt járó új szolgáltató struktúrát hatékonyan koordinálják.

A továbbképzés keretében a vezetők mélyebb ismereteket szereznek az intézménykiváltási folyamatban eredményesen alkalmazható vezetői stílusokról és alkalmazásának lehetőségeiről, a team szerepekről, a szerepekre jellemző erősségekről és nehézségekről, a team tagok támogatásának és menedzselésnek lehetséges módjairól, a stratégiai tervezés és menedzselés folyamatáról, mindezeket összefüggésben a jogszabályi környezet és stratégiai dokumentumok változásaival és a korszerű elméleti alapvetésekkel.

A képzés óraszám: 60 óra (4X15 óra havonta 1 alkalom, alkalmanként 2 képzési nap)

5.2. Munkatársak/Esetfelelősök képzése

A leendő esetfelelős munkatársak továbbképzésének célja, hogy a képzésben részt vevők képessé váljanak az intézményi férőhely kiváltás során létrejövő támogatott lakhatási szolgáltatások működtetésére, vezetésére, valamint az érintettek önálló és önrendelkező életvitelének támogatására. A képzés három önálló, de tartalmában egymásra épülő felkészítő program, összességében 105 óra időtartamban (40 óra + 40 óra + 25 óra).

5.3. Komplex kiváltási szükségletfelmérés

A „Komplex kiváltási szükségletfelmérést végző munkatársak szakmai felkészítése” című, Egyéni kiváltást és felkészítést támogató szükségletfelmérés (EKISz2) elvégzésére, a módszertan alkalmazására, valamint az Egyéni komplex

kiváltási fejlesztési terv (EKKiFeT) módszertanának alkalmazására feljogosító akkreditált képzés

Célcsoport: A kiváltási pályázatok megvalósításának időszakában az Egyéni kiváltást és felkészítést támogató szükségletfelmérést (EKISz2) a megvalósító intézmények munkatársai fogják kivitelezni.

A képzési program keretében foglalkozunk a támogatott lakhatáshoz kapcsolódó legfontosabb szakmai értékekkel, és módszertani eszközökkel, mint pl. életminőség, támogatott döntéshozatal, önrendelkezés, inklúzió, komplex rehabilitáció, team munka. Fontosnak tartjuk az önálló életvitelt támogató segítő technológiák megismerését, valamint a speciális szükségletű emberekkel történő kommunikáció segítségét is. Fontosnak tartjuk közösen feltárni az önállóságot, önellátás mértékét befolyásoló - az eddigi intézményi gyakorlatban megjelenő - eljárásrendeket, valamint az önállóbb életvitel támogatásának lehetőségeit.

A képzés óraszám: 50 óra (havonta 1 alkalom, összesen 3 alkalommal, 3 +2 +2 képzési napokkal tervezve)

5.4. A közvetlen személyi támogatást nyújtó (szociális gondozó) munkatársak továbbképzése

A képzés témái igényfelmérés alapján kerülnek meghatározásra. Három képzési témából lehet választani az érdeklődésnek és igényeknek megfelelően.

A képzések óraszám: 40 óra (2X20 óra havonta 1 alkalom, alkalmanként 2 nap)

5.5. SHF személyek személyközpontú támogatása

„A súlyosan, halmozottan fogyatékos emberek személyközpontú támogatása” továbbképzési program célja, hogy az SHF kliensekkel közvetlenül foglalkozó szakdolgozók és vezetők valamint az alapellátás intézményrendszerének dolgozói felkészültek legyenek az SHS kliensek személyközpontú támogatásában a támogatott lakhatás, és közösségi alapú szolgáltatás keretei között. Kiterjedt ismeretekkel rendelkezzenek az SHS kliensek jólétét meghatározó egyéni és környezeti feltételekről, kompetenssé váljanak az életvitelbeli támogatás személyközpontú tervezésében megvalósításában.

A képzés óraszám: 50 óra

5.6. Fogyatékos személyek önálló/támogatott életvitelére felkészítő képzés

Az FSZK a kiváltásban résztvevő intézmények részéről felmerülő igényekre figyelemmel a TÁRS projektjében tervezte olyan képzési program kialakítását, amely a fogyatékos személyek önálló/támogatott életvitelére való felkészülését segíti.

Célunk, gyakorlatorientált, saját élményű képzési programmal támogatni az intézményi férőhely kiváltásban érintett fogyatékos személyek felkészülését a támogatott lakhatásra

A képzés óraszám: 60 óra

A TÁRS projekt vállalása egy képzési program kifejlesztése és felkészített képzők biztosítása.

A képzés megvalósításának költségeit az intézmények által benyújtott pályázat keretei között lehet tervezni és elszámolni.

A képzést az intézmény igénye esetén - 2018. márciusától – az intézmények által biztosított helyszínen és egyeztetett időpontban tudjuk nyújtani, a pályázatukban tervezett költségkeretekkel.

TOVÁBBI SZAKMAI ÉS MÓDSZERTANI TÁMOGATÁSI TERÜLETEK AZ INTÉZMÉNYEK/SZERVEZETEK RÉSZÉRE

Megjelent fontosabb szakmai anyagok, hírek:

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátórendszert és a fogyatékos személyek jogait érintő főbb jogszabályváltozások rövid összefoglalója, [TÁRS HÍRLEVÉL 2017. február](#)
- Tervezési segédlet a támogatott lakhatás szolgáltatási elemeihez, [TÁRS HÍRLEVÉL 2017. május](#)
- HAMAROSAN: Segédanyag a szenvedélybeteg emberek részére készülő TL-ek tervezéséhez, [TÁRS HÍRLEVÉL 2017. augusztus](#)

A módszertanok és a képzések részletes tartalmával

„A TÁRS Projekt Szolgáltatásfejlesztési munkacsoportja által kifejlesztett módszertanok és képzések bővebb bemutatása” című kiadványunkban ismerkedhet meg, melyet – ha elektronikus formában olvas minket – az alábbi gombra kattintva letölthet:

**MÓDSZERTANOK,
KÉPZÉSEK**

Figyelmükbe ajánljuk az FSZK – illetve a TÁRS Projekt hamarosan elkészülő – honlapján található szakmai anyagainkat, melyek az alábbi linken érhetőek el:

<http://fszk.hu/kiadvany-tematerulet/intezmenyi-ferohely-kivaltas/>

Ugyancsak hasznosak lehetnek a **TÁRS Projekt Hírlevelében** a szolgáltatásfejlesztés munkacsoport témaköréhez kapcsolódó hírek, információk

A projekt szakmai hírlevelére történő feliratkozásra az alábbi linken van lehetőség:

<http://fszk.hu/szakmai-tevekenysegek/intezmenyi-ferohely-kivaltas/tars-projekt-efop-1-9-1/tars-hirlevelek/>

